

Bavariavikingen



*Mitteilungsblatt
der*

*Deutsch-Schwedischen Vereinigung e.V.
München*

Die Themen unserer Ausgabe:

- *Peter Englund*
- *Bräuche in der Vorfastezeit*
- *Selma Lagerlöf - 100 Jahre Nobel-
preis*

Frühlingsausgabe 2009

Peter Englund - Sveriges mest aktuella historiker



Om Peter Englund, historiker och författare, född 1957 i Boden, kan man samtidigt säga att han har gjort en blixtkarriär och att han gått den

långa vägen. I svenska media talar man numera gärna om klassresa. Englunds pappa var ölutkörare, gick på aftonskola och blev så småningom civilanställd tekniker vid försvaret. Den unge Peter valde vårdlinjen efter nionde klass, blev undersköterska, men sadlade om och gick därefter den humanistiska linjen på gymnasiet. Efter militärtjänsten hamnade han så småningom på universitetet.

Att det var just historia som skulle bli hans specialitet, stod ännu inte klart för honom. Peter Englund levde studentliv, drogs till kretsar vänster om SSU och blev därför av med sitt medlemskap. Och sen skrev han in sig på den historiska fakulteten och började forska om 1600-talet. Hans doktorsavhandling fick namnet *Det hotade huset: Adliga föreställningar om samhället under stormaktstiden*, som kom ut 1989. Samtidigt skrev han för sitt eget nöjes skull på *Poltava, en berättelse om en armés undergång*. Den kom ut 1988 och blev en enorm succé.

Under en kort tid arbetade Englund inom underrättelsetjänsten - militären är trots allt något som han dras till. Senare har han berättat om sina erfarenheter som krigskorrespondent i *Spegelscener - minnesfragment från fyra krig*, som inte finns i handeln. Däremot går den att ladda ner gratis som PDF-fil!

<http://www.peterenglund.com/index.shtml>

På 80-talet hade Peter Englund upprepade starka andliga upplevelser och kom fram till att han nog är något av en pietist, eftersom hans gudsfruktan är så stark. Hans tro handlar också om de egna rötterna i ett historiskt perspektiv.

Peter Englunds första äktenskap sprack efter 21 år. Idag lever han på landet utanför Uppsala med sin nya familj. Det är också där han skriver sina böcker.

Man får nog säga, att hans produktion är imponerande. Självklart krävs det en hel del disciplin för att hinna med så mycket skrivande...

Essäsamlingen *Förflutenhetens landskap*, 1991, följdes 1993 av första delen i hans trilogi om 1600-talet, *Ofredsår*, en komplicerad berättelse om hur lilla Sverige blev en stormakt och om Erik Dalbergh, en av den tidens viktigaste män. Den andra delen, *Den oövervinn-erlige*, kom ut år 2000. Här beskrivs bl a krisen som uppstod efter 30-åriga kriget. Den tredje delen kommer att behandla tiden 1660 till 1680.

Två essäsamlingar publicerades också under samma tid, *Brev från nollpunkten* (1996); en beskrivning av 1900-talets mörkaste sidor, samt *Tystnadens historia*, 2003; som tar upp vardagligheter ur historisk synvinkel, t ex skruvmejseln och tandborsten. *Silvermasken - en kort biografi över drottning Kristina* kom ut 2005.

År 2002 valdes Peter Englund in i Svenska Akademin som hittills yngsta medlem. I en intervju förklarar han att det faktiskt är roligare att vara akademi-medlem än han hade trott, fast det förstås har inneburit att han måst köpa sig

ett par nya slipsar. Varje torsdag är det akademisammanträde, följt av middag på anrika *Gyllene Freden*. Svenska akademien har som uppgift att vårda svenska språket och stödja svensk kultur, vilket bl a sker genom utdelande av priser och stipendier. Mest känt är förstås Nobelpriset. Valet till Svenska Akademin har inte förändrat honom särskilt mycket. Han umgås med barnen, bloggar, spelar dataspel och förekommer ofta i TV och radio. Men han tackade nej till att medverka i Melodifestivalen... Fr o m den 9 juni kommer Peter Englund f ö att vara akademins nye ständige sekreterare.

Aktuell just nu är *Stridens skönhet och sorg*. Den 11 november 2008 var det 90 år sedan Första Världskriget tog slut, och därför planerades utgivningen till just den dagen. Nitton helt vanliga människor av olika nationaliteter berättar om sina personliga upplevelser. Boken bygger på efterlämnade brev och anteckningar.

Grabben från Boden har inte glömt sina norrländska rötter. Regelbundet träffar han gamla kompisar från barndomen och pratar om gemensamma intressen, livet, relationerna, det tunna håret... Hans böcker talar de inte om. Kompisarna i Boden läser nog inte så mycket.

Lite stolt blev Peter Englund allt, när han för några år sedan, tillsammans med bl a Margot Wallström, P O Enqvist och Ingmar Bergman, hamnade på en lista över tio svenskar, som norrmännen önskade att de vore norska.

Ja, han har många sidor, Peter Englund, Sveriges mest aktuella historiker.
/Maria Senfileben

Ett framgångsrikt år för föreningen



Kära medlemmar,
Liebe Mitglieder,

2008 var för DSV ett aktivt och framgångsrikt år.

I april firade vi vårt 30-årsjubileum med över 100 deltagare, däribland representeranter för staden München. Stämningen var mycket god; medlemsantalet ökar och vi ser med tillförsikt in i framtiden.

Även detta år träffades vi vid höstens trevliga kräftskiva och bjöds på havets frukter och hemlagad Janssons frestelse med liten *nubbe* och snapsvisor därtill.

Över 180 medlemmar och gäster slöt upp på Hotell Hilton för att vara med på föreningens Luciafirande i december.

Svenska körens luciatåg under Marianne Wennås' ledning bjöd på ett stämningsfullt sångprogram av högsta klass. Julbordet var återigen en kulinarisk höjdpunkt för Sverigevännerna i Bayern. Kvällen avslutades med svängiga toner, presenterade av två unga skandinaviska musiker. Ja, det här var en mycket uppskattad Luciafest, som vi hoppas kunna upprepa under många år framöver.

Nästa viktiga punkt i föreningslivet är förstas årsmötet (Jahreshauptversammlung) den 12 mars 2009. För den som vill vara med och påverka föreningsarbetet är nog detta årets viktigaste tillfälle. - Väl mött på alla föreningsträffar och aktiviteter! önskar BV:s nya redaktör, *Maria Senfileben*

Impressum	Adressen	Telefon
1. Vorsitzender:	Lars Lindström, Alpspitzweg 1, 82538 Geretsried	☒ 08171 / 909176
2. Vorsitzender:	Gerd-Dieter Schwark, Knappertsbuschstr. 17, 81927 München	☒ 089/ 935690.
2. Vorsitzende:	Barbara Siebert, Johannisplatz 3 B 81667 München	☒ 089 / 1234194
Schriftführerin:	Brigitte Sjöberg, Schießstättstraße 50, 82515 Wolfratshausen	☒ 08171 / 10989
Schatzmeister:	Marianne Balder, Heiglstraße 22, 82515 Wolfratshausen	☒ 08171 / 17818
1. Beisitzerin:	Birgitta Gutsch, Ammerlandstraße 24, 81476 München	☒ 089 / 758688
2. Beisitzer:	Vakant	☒
Bankverbindung:	SEB Bank München, BLZ: 700 101 11, Kontonummer: 1808788400 <i>Bei Überweisung aus dem Ausland (Schweden) bitte die IBAN-Nummer verwenden: DE12700101111808788400 (elektronische Schreibweise) oder: IBAN DE12 7001 0111 1808 7884 00 (postalische Schreibweise); BIC -Nummer: ESSEDE5F700</i>	
Internet:	Emailadresse: vorstand@d-s-v-m.de Websida: http://www.d-s-v-m.de	
Anzeigenpreise:	Privatanzeigen für Mitglieder kostenlos, ausgenommen gewerbliche Anzeigen der Mitglieder. Preise für gewerbliche Anzeigen bitte Anfragen beim Vorstand.	
Steuernummer:	143/212/90370 (DSV wird vom Finanzamt als gemeinnützig anerkannt.)	
Anschrift:	Deutsch-Schwedische Vereinigung e.V. Postfach 31 01 62, 80102 München	

Fastlagen



Det var så länge sen som Sverige var katolskt, att nästan ingen vet varifrån de stora helgernas traditioner kommer.

Fastlagen är numera mest känd för fastlagsbullarna och påskriset med fjädrar.

Fastlagsbullarna är svenskarnas svar på andra länders frossande i kött före den långa fastan. Själva fastlagen betecknar de tre dagarna före fastan. Ordet har plattyskt ursprung (*Fastel-avent*) och betyder aftonen före fastan. **Fläxsköndagen** är den första dagen i fastlagen, följd av **blå måndagen**. Möjligen har begreppet blå måndag med hantverkargesällernas lediga måndagar (blåmåndagar) att göra; kanske också med att kyrkan förbereddes inför askonsdagen och fastan och fick blå (violett) liturgisk färg. **Fettisdagen** är den sista dagen i fastlagen och det enda av begreppen som fortfarande lever kvar.

Före reformationen firade man fastlagen med att klä ut sig och ha karnevalståg, men dessa avskaffades på 1500-talet. Matvanorna i fastlagen var inte lika lätta att utrota och höll sig kvar, även om man avstod från fastan. På fettisdagen fick man enligt katolsk sed äta fet mat för sista gången på länge, gärna också bastant mjölmat. Möjligen kommer ordet fettisdag också från vita tisdagen, som har med det fina vita mjölet att göra. Om man inte åt ordentligt i fastlagen, skulle gården drabbas av olycka under året.

Fastlagen var brytningspunkten mellan vinter och sommar. Nu fick man klara

sig utan lykta i stall och lagård, och även kvällsmaten skulle ätas i dagsljus. En gammal smärtsam tradition var att smiska gårdens befolkning med björkris till minne av gisslandet av Jesus. Det var en tradition som man gärna slapp. Så småningom förvandlades den till en rolig lek. Den som vaknade först på tisdagsmorgonen (ofta barnen) jagade upp de andra i stugan med riset. Numera plockar man ris, pryder det med fjädrar och ställer i en vas på köksbordet. Det kallas fastlagsris och/eller påskris, men tanken bakom har glömts bort.

Fastlagsbullar



Dagens semlor skiljer sig ganska mycket från forna tiders hetvägg. Ordet hetvägg är tyskt (*heiße Wecken*). Troligen

rörde det sig om kumminbeströdda vetebullar i kilform, möjligen fyllda med det urgröpta innanmätet, som kokats i mjölk innan det stoppats tillbaka i bullarna.

Andra namn är fettisdagsbullar och numera semlor. I Sydsverige åt man bullarna på måndagen (bullamåndag), men i resten av landet var det på tisdagen; därav ordet (fet-)tisdagsbullar. Semlor betyder helt enkelt av fint mjöl. (Till skillnad mot vardagens rågröd.)

På 1700-talet serverades den fyllda vetebullen med varm mjölk i en djup tallrik. Det var fastlagsbullen som blev kung Adolf Fredriks öde på fettisdagen år 1771. Efter en måltid på ostron, hummer, surkål och hetvägg, föll han ihop

och kunde inte återupplivas. Den svenske skalden Johan Gabriel Oxenstierna krävde därpå ett totalförbud på semlor, vilket inte gick att genomföra.

Istället blev fastlagsbullen allt lyxigare. Årstafrun nämner i sin berömda dagbok 1833 att fyllningen bestod av mandelmassa. Efter första världskriget uppfann en gotländsk konditor den moderna semlan, fylld med vispgrädde.

Idag äter svenskarna 40 miljoner semlor om året, till ett pris av 600 miljoner kronor. Den absolut största delen semlor äts någon gång mellan nyår och påsk, i och med att svenskarna inte längre är säkra på när fastlagen infaller.

Semlorna i litteraturen



Den som har för-
evigat semlan i den svenska ungdomslitteraturen är förstås Åke Holmgren, som 1948 skapade den läspande och

temmelätande privatdetektiven Ture Sventon. Utan en välfylld temmelburk från konditori Rota (Rosa) på Drottninggatan kan detektiven inte arbeta.

Sällskapet Ture Sventons vänner påstår att det är den berömde privatdetektivens förtjänst att vi numera kan äta semlor året om.

”Det ordnar sig alltid”, sade privatdetektiv Ture Sventon. Han ställde temmelburken på bordet och öppnade locket. ”Får det lov att vara?” Alla lutade sig fram för att titta. Den stora burken var nästan full av de härligaste semlor!

”Nej men...semlor mitt i sommaren!”

sade fröken Fredrika häpen. ”Så gott!”

”Bakas det ingenting här i stan?” frågade Sventon för-vånad.

”Jo men semlor får vi bara på fettis-

dagarna.” ”Kunde

just tänka mig det”,

sade Sventon. ”Det är

lika eländigt i

Stockholm, där finns

bara ett enda

konditori, som sköts

fackmässigt och det är Rota. Löjligt.”

I *Gentlemen* från 1980 beskriver Klas Östergren hur det gick till hemma i hans romanfigurers barndomshem:

„Ät nu hetvägg, pojkar“, sa Greta och ställde fram ett par semlor i varm mjölk på vaxduken. Hon var förmodligen den enda i hela Sverige, fränsett öläningarna och de som fanns kvar av hennes släkt ute på Stormön i Skärgården, som sa hetvägg i stället för semla.

Ur Bibeln: *Och Israels barn kallade det manna. Och det liknade korianderfrö, det var vitt, och det smakade såsom semla med honung.* (2 Mosebok 16:31)

/Maria Senftleben

Vereinstreffen im Franziskaner

Das monatliche Vereinstreffen der DSV wird am zweiten Dienstag eines jeden Monats stattfinden. Wir treffen uns ab 19.00 Uhr im "Franziskaner" in der Perusastraße 5 (Nähe Staatsoper) in Form eines offenen Vereinstreffens. Unsere Vereinsabende im Frühjahr 2009 sind: 10. März, 14. April, 12. Mai und 9. Juni 2009.

So können alte und neue Mitglieder, Schweden und Deutsche, Interessierte und Schwedenfreunde zusammen kommen. Wir freuen uns sehr darauf, Euch zu sehen. Fragt einfach nach dem "Schwedentisch", wie immer mit der schwedischen Fahne drauf! Wir reden schwedisch, aber auch deutsch oder bayerisch (!).
Kommen Sie wann es Ihnen passt, bleiben Sie so lange wie es Ihnen gefällt!

Willkommen - Välkommen !

Der Vorstand

Worte gegen Gewalt

Die Münchner Stadtbibliothek am Gasteig hat allen Preisträgerinnen und Preisträgern des Friedenspreises des Deutschen Buchhandels eine Ausstellung gewidmet unter der Schirmherrschaft von Dr. Hans-Georg Küppers. Ihr Schaffen wurde in einer umfangreichen Dokumentation gewürdigt. Der Friedenspreis geht auf die Initiative einiger Schriftsteller und Verleger zurück und wird seit 1949 an Persönlichkeiten verliehen, „die sich durch literarische, wissenschaftliche und künstlerische Tätigkeit zur Verwirklichung des Friedensgedankens in hervorgehobenem Maße verdient gemacht haben“. (Statut der Stiftung Friedenspreis des Deutschen Buchhandels)
Die Ausstellung würdigte alle Preisträgerinnen und Preisträger von 1950 –

2008 in einer umfangreichen Werkchau. Es bot sich die Möglichkeit in einzelnen Werken zu lesen und die Reden der Preisträger sich anzuhören. Unter den vielen Geehrten befanden sich auch Astrid Lindgren, Alva und Gunnar Myrdal. Astrid Lindgren erhielt den Preis 1978, ihre Laudatoren waren Hans-Christian Kirsch und Gerold Ummo Becker. Alva und Gunnar Myrdal erhielten den Preis 1970 und deren Laudator war Karl Kaiser. Die Ausstellung war einladend gestaltet mit Sesselchen und Buchständern wo man sich gleich neben den Tafeln hinsetzen konnte zum Lesen. Leicht hätte man da einen ganzen Tag verbringen können. Dort, in der Bibliothek, kann man sich die Bücher aber auch ausleihen und zu Hause lesen. Die Idee, auf solche Schriftsteller aufmerksam zu machen, finde ich sehr gut. /Brigitte Sjöberg



Veranstaltungskalender

Termine der DSV e.V. München und weitere "Schwedentermine"

Redakteur: Joachim Malotka. Alle Angaben ohne Gewähr. Weitere Angaben erfragen Sie bitte bei den Veranstaltern und entnehmen Sie bitte der Tagespresse.

März 2009

Mi. 04. März AMPERE – 21:00 Uhr
Robyn Anspruchsvolle Discomusik

Sa. 7.3. ab 15 Uhr Fettisdagsbullar -
Vereinstreffen Schwanthalerstr. 60

Dienstag 10. März 2009. Vereinstreffen der DSV. Gemütliches Beisammensein im Gasthaus Zum Franziskaner, Perusastraße 5. 19.00 Uhr.

Mi. 11. März BACKSTAGE HALLE
– 20:30 Uhr Hammerfall
Klassischer Metal-Rock

Do. 12.3 - 19.00 Uhr Jahreshaupt-
versammlung Schwanthalerstraße 60
Siehe Anzeige s. 13

Fr. 13. März OBERLANDES-
GERICHT MÜNCHEN – 18:00 Uhr
Schwedische Krimnacht im Justiz-
palast Die schwedischen Krimistars Åsa
Larsson und Leif G.W. Persson stellen
Ihre brandneuen Kriminalromane vor.
Schwurgerichtssaal, Prielmayerstraße 7
Tel. 089 – 139 58 118 oder
textfactory@t-online.de Eintritt 5 €

Sa. 14. März PRINZREGENTEN-
THEATER – 20:00 Uhr B-A-C-H:
Beyond All Clarinet History Un-
konventionell, neugierig, aufregend: Der
schwedische Klarinettist Martin Fröst

Sa. 14. März BACKSTAGE WERK –
Beginn 16:30 Uhr Amon Amarth
Death Metal

So. 15. März AMPERE – 20:00 Uhr
Fredrika Stahl Jazz und Pop

**Mo. 16. März BUCHHANDLUNG
LEHMKUHL – 20:30 Uhr**
Schwedische Kriminacht mit Arne
Dahl Leopoldstr. 45 Tel. 089 - 380 15 00
Eintritt: 6 Euro

**Di. 17. März GIESINGER
BAHNHOF – 20:00 Uhr**
Schwedische Kriminacht Die
schwedische Krimiautorin Maria
Ernestam liest aus ihrem neuen Krimi.
Tel. 089 - 189 10 788 Eintritt 8 €

Di. 17. 3 - 18.00 Schwanthalerstr. 60
Schw. Film "Angel" (Schw. Ki. gem.)

**So. 22. März 59to1 Stonewall Noise
Orchestra „Vi älskar Sverige!“** Metal

Mo. 23 März ATOMIC CAFE
Antennas (Schweden)

Fr. 27. März ZENITH – 20:00 Uhr
Mando Diao
Schwedens Rock-Überflieger

April 2009

Sa. 04. April BABALU – 21:00 Uhr
Elias & The Wizzkids Sympathischer
Schweden-Vierer mit 60s-Retro-Pop

**Sa. 4. April AMPERE/ MUFFAT-
WERK – 18:00 Uhr** Schwedische
Kriminacht mit dem Autoren-Duo
Hellström & Roslund. Tel. 089 – 13 95
81 18 oder textfactory@t-online.de
Eintritt 8 € Muffathalle, Zellstr. 4

Do. 9.4. - 18.00 Schwanthalerstr. 60
Skärtorsdagsgudstjänst - Gottesdienst
- (Schw. Ki.gem.)

***Dienstag 14. April 2009. Vereinstreffen
der DSV. Gemütliches Beisammensein
im Gasthaus Zum Franziskaner,
Perusastraße 5. 19.00 Uhr.***

Di. 14. 4 - 18.00 Schwanthalerstr. 60
Schw. Film "Mamma Mia" (Schw. Ki.
gem.)

**Mi. 22. April FREIHEIZHALLE –
21:00 Uhr - Anna Ternheim**

Do. 30.4 Walpurgisfest siehe s. 9

Mai 2009

Sa. 9. 5 - 20.00 Uhr Schwedenklänge
Frühlingskonzert mit dem Schwed.
Chor München und Solisten. Werkhaus,
Leonrodstr. 19 (U1 Rotkreuzplatz)
Leitung: Marianne Wennäs.
Eintritt 10 €, erm.7 €.

***Dienstag 12. Mai 2009. Vereinstreffen
der DSV. Gemütliches Beisammensein
im Gasthaus Zum Franziskaner,
Perusastraße 5. 19.00 Uhr.***

**Fr. 15. Mai FEIERWERK SUNNY
RED – 21:30 Uhr** Daniel Kahn & The
Painted Bird Klezmer-Punk aus
Schweden.

Di. 19.5 - 18.00 Schwanthalerstr. 60
**Schwedischer Film "Änglar, finns
dom?"** (Schw. Ki. gem.)

Fr. 22. 5. Konzert Sängerkreis
(Schwedischer Chor) Hubertussaal,
Nymphenburger Schloss

**Do. 28. Mai STAATSTHEATER AM
GÄRTNERPLATZ – 21:00 Uhr**
Jazz Ladies Ida Sand

Juni 2009

Sa. 6.6. Nationalfeiertag, bei der Schw. Kirchengemeinde nachfragen

Dienstag 9. Juni 2009. Vereinstreffen der DSV. Gemütliches Beisammensein im Gasthaus Zum Franziskaner, Perusastraße 5. 19.00 Uhr.

Di. 16. 6 - 18.00 Schwanthalerstr. 60 Schw. Film "Den man älskar" (Schw. Ki. gem.)

Sa. 20.6 Evt. Mittsommerfeier

Aktuell/Vorschau:

Wikingerausstellung im Historischen Museum der Pfalz, Speyer, bis 12.7.09
www.museum.speyer.de

Do. 9. Juli bis Sa. 1. Aug. ERDING – Am Schönen Turm jeweils Do.-Sa. – 21:00 Uhr Schwedenspiele

Erding anno 1632. Zuletzt brachten die Laiendarsteller das Historienstück aus Anlaß des 775-jährigen Stadtjubiläums im Jahr 2003 auf die Bühne. Das Schauspiel setzt sich mit der Lage der Stadt während des 30-jährigen Kriegs auseinander, als Erding von schwedischen Truppen eingenommen und schwer zerstört wurde. Auch die Kulisse ist historisch: Die rund 200 Akteure stellen die damaligen Ereignisse vor dem Schönen Turm nach.

Gleichzeitig vom 3.7. bis 1.08.2009 Schwedenlager am Grünen Markt.

Fr. 24. Juli FILMMUSEUM Am Sankt-Jakobs-Platz – 21:00 Uhr Hotelfilmreihe - „Tystnaden“/ „Das Schweigen“ Schweden 1963, Schw.

m.e.U. Regie: Ingmar Bergman

Alle Angaben ohne Gewähr, Änderungen und weitere aktuelle Informationen entnehmen Sie bitte der Tagespresse!

Litteraturcirkel

Vem är intresserad av att delta i en litteraturcirkel på svenska? Har tänkt att vi kunde träffas varannan månad. Först skulle jag föreslå att vi läser "Italienska skor" av Henning Mankell. Boken finns som pocketbok. "Sophias bokhandel" hjälper säkert till med att beställa den. Första gången kan vi träffas på Schwanthalerstr. 60, fr o m kl.15:00, lördag, den 7. mars, samtidigt som det bjuds på fetisdagsbullar. Då kan vi prata mera om saken. Anmälningar gärna till Brigitte Sjöberg, Email: bsjoeberg@tele2.de eller tel. 08171-10989.

Walburgisfeier -Valborg

am Do. den 30. April in Geretsried, Schweigwall 2, Beginn: 18:00 Uhr

Wir machen ein Feuer, um den Winter auszutreiben. Es gibt Erbsensuppe und Grillwürstchen. Saft für die Kinder und Bier für die Erwachsenen. Unkostenbeitrag wird erhoben. Bitte Holz, Holzkisterl und ähnlich Brennbares sammeln und mitbringen.

Anmeldungen an Brigitte, Tel. 08171-10989, möglichst eine Woche vorher um alles organisieren zu können.

Selma Lagerlöf - den första svenska nobelpristagaren i litteratur - 100-årsjubileum år 2009



I år är det 100 år sedan Selma Lagerlöf fick Nobelpriset i litteratur 1909 som första kvinna och första svensk överhuvud-

taget, med motiveringen "på grund av den ädla idealitet, den fantasiens rikedom och den framställningens själfullhet, som präglade hennes diktning". Hon invaldes i Svenska Akademin 1914, långt innan kvinnlig rösträtt infördes 1919, vilket hon tyckte var "en triumf för kvinnosaken". För pengarna köpte Selma tillbaka ägorna runt Mårbacka och kostade på gården en ordentlig upprustning.

Aber dann wurde die Majorin von Ekeby vertrieben, und die Kavaliere wurden die Herren des großen Gutes. Da begann ein Leben, wie man es sich nicht schlimmer denken kann. Ein Sturm fuhr über das Land hin, alle alte Torheit erwachte und überkam die Menschen wie ein Jugendtaumel, alles Böse trat hervor, alles Gute zitterte - die Menschen kämpften auf Erden, die Geister im Himmel. Von Dovre herab kamen die Hexen auf Wölfen dahergeritten, die Naturmächte wurden frei, und die Waldfrau kam nach Ekeby.

(Aus: *Gösta Berlings saga*)

Selma ville tidigt bli författare och älskade traktens sagor och folktro. Som ung lärarinna skrev hon i flera år flitigt sonetter om kvällarna, men hennes genomslag kom först med *Gösta Berlings saga* i en författartävling. Fast mottagandet var inte bara positivt; romanen ansågs vara för fantasifull. Selma fortsatte att skriva och att arbeta som lärarinna för att försörja sig, modern och fastern efter faderns död. Från och med utgivningen av *Osynliga länkar*, var det möjligt för Selma Lagerlöf att leva helt på sitt författarskap. Många av texterna var inspirerade från de sagor hon hört som barn, andra byggde på mera exotiska teman. Ofta är huvudpersonen en handlingskraftig kvinna.

Omkring sekelskiftet var nationalromantiken framträdande i Sverige. Selma Lagerlöf ombads vid den tiden att skriva en lämplig läsebok i geografi för folkskolan. *Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige* slog genast igenom. Fortfarande blir den läst över hela världen; även om originaltexten är för svårläst för dagens barn, så känner de till berättelsen genom TV och film och har kanske fått höra den genom högläsning. Många andra av hennes verk har filmatiserats, både under hennes livstid och efter hennes död. Speciellt samarbetet med Victor Sjöström fungerade mycket bra.

Redan under sin livstid ansågs Selma ibland vara en typisk sagotant och avskrivs fortfarande ofta med det ordet. Men hon har flera sidor än så. Hennes

personskildringar är rikt nyanserade och hon kan variera stilen för att uppnå en dramatisk verkan. I flera verk stegrar hon spänningen så starkt att hon kan betecknas som skräckromansförfattare. I den aktuella uppflammade vargdebatten (även kungen kräver jakt på varg och har blivit kritiserad för det), skyller man ibland vargskräcken på Selma Lagerlöfs målande skildringar av mordiska vargflockar.

"I skogarnas mörker bo oheliga djur; vilkas käkar äro väpnade med hemskt glimmande tänder eller vassa näbbar, vilkas fötter bära skarpa klor, som längta efter att klänga sig fast vid en blodfylld hals, och vilkas ögon glimma av mordlust. Där bo vargarna, som komma fram om natten och jaga bondfolkets släde, ända tills hust-run måste ta det lilla barnet som sitter i hennes knä, och kasta det till dem för att rädda sitt eget liv och sin mans".

(Ur: *Gösta Berlings saga*)

På läsläsningssajten Mimersbrunn definierar barn henne t o m som fantasyförfattare (Nils Holgersson)! Trots allt är Selma Lagerlöf den enda sekel-skiftsförfattaren som fortfarande blir läst av en större publik. Så lätt är det inte att förpassa den första kvinnliga nobelpristagaren till skuggorna.

Selma Lagerlöf - kortbiografi:

Född 1858. Var som barn en tid förlamad p g a ett medfött höftfel. Undervisades av guvernanter och lärde sig franska och engelska genom högläsning. Började vid 23 års ålder vid lärarinneseminarier i Stockholm. Arbetade 10 år som lärarinna i Landskrona innan hon kunde försörja sig helt med sitt författarskap. Bosatte sig först i Falun och senare på Mårbacka. Fil. hedersdr. vid Uppsala Universitet 1907. Nobelpriset 1909. Invald i Svenska Akademin 1914. Hon dog 1940 på Mårbacka.

Selma Lagerlöf - politikern

Som bygdens mest kända person, engagerade sig Selma Lagerlöf i lokalpolitiken och i olika nämnder. På rikspanet var hon en förespråkare för kvinnlig rösträtt och för kvinnors rätt att välja yrke. Hon var helt klart liberal och engagerade sig i dessa kretsar, redan innan hon själv hade rösträtt, och ända upp i hög ålder. Under trettio-talet uttalade hon sig tydligt mot nationalsocialisterna och arbetade för att judiska intellektuella kunde räddas över till Sverige, bl a Nelly Sachs. För att stödja Finland under vinterkriget mot Sovjet, donerade Selma Lagerlöf sin guldmedalj från Nobelpriset.

/M. Senfileben

Aktuellt: SVT:s juldrama 2008, Selma, om Selmas Lagerlöfs liv och relationer till väninnorna Sophie och Valborg. Se hemsidan svt.se för mer info om filmen.

På grund av platsbrist i det aktuella numret, kommer bl a artiklar om Selma Lagerlöfs Mårbacka och om hennes väninnor med i nästa utgåva av Bavaria-Vikingen (d v s i den mån plats finns).
Länktips: www.marbacka.com



Die junge Lehrerin Selma Lagerlöf, 1881

Bericht über die Lesung von Walter Mirbeth mit Texten von Selma Lagerlöf

Am Freitag, den 7. Nov. 2008 trafen sich zwölf Mitglieder und zwei Gäste zur Lesung mit W. Mirbeth. Selma Lagerlöfs Geburtstag jährt sich dieses Jahr zum 150. mal. Grund genug, ihre Bücher wieder aus den Regalen zu nehmen und erneut zu lesen. Walter Mirbeth hat das für uns getan und fleißig darin gestöbert um uns in Auszügen die interessantesten und aufschlußreichsten Stellen daraus vorzulesen.

Er begann mit einer Einführung in die politische Situation in Schweden und auch in Deutschland während ihrer Lebenszeit. Zuerst las er aus ihren Kindheits- und Jugenderinnerungen, danach hat er wieder aus ihrem Leben berichtet. Weiter ging es mit „Gösta Berlings Saga“. Selma Lagerlöf war die erste Schriftstellerin die in einem Buch Einzelgeschichten erzählt, die sich dann zu einem Ganzen zusammen fügen. Nun hörten wir Auszüge aus „Der Wechselbalg“ und „Der Kaiser von Portugalien“. Dieses letztere Buch hat W. Mirbeth uns besonders empfohlen zu lesen, es ist heute noch aktuell. Während der Hitlerzeit waren Selma Lagerlöfs

Bücher nicht verboten, aber der Verfassernamen durfte nicht erwähnt sein. Die Autorin wird auch heute noch geschätzt, es lohnt sich ihre Bücher zu lesen.

Um unser leibliches Wohl hat sich Britta mit ein paar Leckerbissen gekümmert. Und so war für uns alle ein netter Abend zu Ende gegangen.

/Brigitte Sjöberg

Urlaub am Gardasee

Vom 3.-9. Mai 2009 Mitfahrgelegenheit zum Gardasee. Natur und Kultur verbunden mit Möglichkeit zum schwedisch sprechen. Preis für Fahrt und ÜF 180 €. Wandern flach oder hoch, Schiff- und Bergbahnfahrt, Museumsbesuch, ganz nach Wunsch. Näheres bei: Brigitte Sjöberg, Tel. 08171-10989.

Nur wer fit ist, übersteht seine Schwächen!

*Auf zur **Wanderung** über die Höhen zwischen Loisach und Starnbergersee! Treffpunkt Bhf. Wolfratshausen, am Fr. den 15. Mai um 13:00 Uhr. Gesamtgehzeit 2-3 Std.*

*Auf zur **Radtour** über die Höhen zwischen Loisach und Starnbergersee! Wir fahren etwas weiter, je nach Kondition der Teilnehmer. Treffpunkt Bhf. Wolfratshausen, am Sa., den 16. Mai um 11:00 Uhr.*

Bitte jeweils am Tag vorher anrufen bei Brigitte Sjöberg, Tel. 08171-10989.

Einladung zur Jahreshauptversammlung der Deutsch-Schwedischen Vereinigung e.V.

**Donnerstag den 12.3. 2009, Gemeindesaal,
Schwanthalerstrasse 64 II, München um 19:00 Uhr**

Liebe Mitglieder. Das deutsche Vereinsgesetz schreibt uns vor, jedes Jahr eine Hauptversammlung abzuhalten. Unterstützen Sie uns durch Ihre Teilnahme, ein lebhaftes Vereinsleben zu gestalten. Bei unserer Hauptversammlung 2009 stehen mehrere Positionen des Vorstandes zur Neuwahl an. Ihre Stimme ist für die Wahl eines tatkräftigen Vorstandes von größter Bedeutung ! Alle Mitglieder werden herzlich gebeten, mit ihrer Teilnahme die Verbundenheit mit dem Verein zu dokumentieren. Mit Ihrer Teilnahme können Sie auch Lob – oder Kritik – an der Vorstandsarbeit üben, aber auch Vorschläge machen, wie wir manches besser machen könnten.

Hjärtligt välkomna! – Herzlich willkommen!

Tagesordnung

- TOP 1:** Eröffnung der Jahreshauptversammlung.
- TOP 2:** Verlesen / Genehmigung des Protokolls
der letzten Jahreshauptversammlung
- TOP 3:** Vortrag von Jahresbericht und Jahresabrechnung.
- TOP 4:** Genehmigung von Jahresbericht / Kassenprüfung
durch die Mitglieder
- TOP 5:** Behandlung eingegangener Anträge
- TOP 6:** Bildung eines Wahlausschusses
- TOP 7:** Wahl eines Teils des Vorstandes
- TOP 8:** Verschiedenes

Der Vorstand

2009

I år är det 300 år sedan Sverige förlorade slaget vid Poltava (boktips: *Poltava* av P. Englund), och 200 år sedan förlusten av Finland till Ryssland.

Den senare händelsen kommer att firas gemensamt under hela 2009; kungafamiljen och både den svenska och den finska regeringen har redan startat med festligheterna. I samband med krigsförlusten avsattes den dåvarande kungen och ett nytt kungahus (Bernadotte) grundades. Den nya regeringsformen antogs den 6 juni, som senare blev Sveriges nationaldag.

För 100 år sedan dog Ivar Arosenius, konstnären, som skrev och illustrerade den kända och älskade bilderboken *Kattresan*.

I juli 2009 kommer Sverige att ta över ordförandeskapet i EU för ett halvår.

Påskasill

4 urvattnade saltsillfiléer
1/2 dl finhackad dill
1 rödlök i skivor
1 bit purjolök i tunna ringar

Lag:

1 1/2 dl vatten
1 1/2 dl socker
saften av 2 citroner

Blanda till lagen, koka upp den och låt den svalna. Skär sillfiléerna i bitar. Varva sillen med dill, rödlök och purjo. Håll över den kalla lagen och ställ den kallt 1 dygn. Servera med citronskivor.

Tore Wretmans pingstmeny

Den legendäre husmanskocken rekommenderade på sin tid:

Nässelsoppa med förlorade ägg och ett glas madeira -

Dilammstek med stuvade murklor och färsk potatis -

Späd rabarber, lätt kokt med socker och bara en gnutta vatten, kyld och serverad med maränger.

- Enkelt och gott och mycket svenskt, tyckte Tore Wretman.

Prinsen ska bli bonde

Nu ska prins Carl Philip, 29, vara med på delar av en tvåårig utbildning som bonde på högskolenivå - den korrekta titeln är lantmästare för dem som fullföljer utbildningen - på slott Alnarp i Skåne, där studenterna förväntas bära skoluniform vid gästföreläsningar och prov. Normalt sett krävs en hel del praktik för att få komma in - men prinsen, som nyligen har arvt en gård av en rik privatperson, fick chansen ändå. Han har just börjat med ämnet växtodling, men kommer även få pröva på skogsmaskiner, vilket torde vara i hans smak - prinsen kör som bekant gärna häftiga fordon, precis som far sin. Om allt går enligt planerna, kommer den unge bonden ha 30 högskolepoäng om ett halvår, och kanske rentav ha fått lust att fortsätta utbildningen och bli lika engagerad i lantbruket som sin engelska kollega prins Charles.

*

*Sovande bonde får drömmande dräng.
Själv är bäste dräng.*

(Svenska ordspråk - utvalda för en blivande bonde!)

Deutsch - Schwedische Vereinigung e.V

Deutsch-Schwedische Vereinigung e.V,
Postfach 31 01 62, 80102 München
Email: vorstand@d-s-v-m.de
Internet: http://www.d-s-v-m.de

Schwedisches Honorarkonsulat

Brienner Straße 9, 80333 München;
Tel: 089 / 54521215 Fax: 089 /54521109
Telefonzeiten: Mo., Di., Do., 10-12 Uhr

Svenska Skolföreningen i München

c/o Thomas Bergström, ordf.
Email: info@skolan-i-muenchen.de

Blåbären"-krabbelgrupe

Sophia Wrangel, Tel. 089/ 74 79 05 23
Maria Ohlin, Tel. 089/66 59 09 50

Föreningen SVIV – Ombud i München

c/o Birgitta Wrangel, Tel. 089/292923

Schwedischer Chor München

c/o Marianne Wennås - Starkowski
Telefon/ Fax 089 / 76 06 849.
www.schwedischer-chor.de

Schwedische Gemeinde in München e.V.,

Schwanthalerstr 60 80336 München.
Tel / Fax 089 – 54540695.
Email: Kyrkan@web.de

Skandinavische Tanzgruppe

c/o Ann-Christine Bergström, Tel. 089 / 16 48 93

SWEA München

Suzanne Herrera, Tel. 089 / 23 99 84 64
Telefon: 089 / 16 48 93

Maja och Lukas i topp 2008

Alltombarn.se har tagit fram en lista över förra årets mest populära bebisnamn. Det är främst riktigt klassiska svenska namn som ligger i topp. Oskar

och Elias, resp. Julia och Emma hamnade på andra och tredje plats. Men spridningen på namn har blivit större de senaste åren. Föräldrar vill ofta att deras barns namn ska vara unikt och blir rejält irriterade när samma ovanliga namn dyker upp i grannskapet. Medan deltagarna på internetforumet Familjeliv ständigt ber varandra om tips om nya, spännande namn, sitter kontrahenterna på Flashback forum och hånar dem som föredrar nyskapelser som Ängla och Pingla, kreativ stavning som Cevin och Candra eller helt enkelt utländska och svåruttalade namn. Namn har blivit en kontroversiell fråga nu på tjugohundra-talet. I alla fall på internet.

Minns ni vårvisorna?

De traditionella:

*Mor, nu är våren kommen, mor,
nu får vi gå utan strumpor och skor!*

*Än så är det lång till vår,
innan rönn i blomma står...*

Den studentikosa:

... drivans blommor smälta ner och dö...

Filmklassikern:

*Nu ska du höra nånting som jag vill tala om,
jag såg en lärka nyss, och det var våren som kom...*

(Rätt svar: Blåsippan ute i backarna står;
Sov du lilla videung; Vintern rasat ut
bland våra fjällar; Vår på Saltkråkan)

Aufnahmeantrag der Deutsch - Schwedischen Vereinigung e.V. München

(Bitte Seite ggf. kopieren !)

Antrag auf Aufnahme in die Deutsch – Schwedische Vereinigung e. V. München, einzusenden an Deutsch-Schwedische Vereinigung e.V, Postfach 31 01 62, 80102 München. Der Jahresmitgliederbeitrag: (Studenten/ Rentner: 15,- Euro, Einzelmitglieder: 25,- Euro, Ehepaare: 30,- Euro wird nach Aufnahme von der Deutsch-Schwedischen Vereinigung per Lastschrift eingezogen. Jedoch bei Überweisungen aus dem Ausland: bitte die IBAN-Nummer verwenden: DE12700101111808788400 (elektronische Schreibweise) oder IBAN DE12 7001 0111 1808 7884 00 (postalische Schreibweise); BIC -Nummer: ESSEDE5F700. Der Beitrag ist steuerabzugsfähig, (anerkannt gemeinnütziger Verein). Steuernummer: 143/212/90370.

Familiennamen:	
Vorname:	Vorname:
Geburtsdatum:	Geburtsdatum:
Beruf:	Beruf:
Straße:	
PLZ: / Ort:	
Telefon Privat:	Geschäftlich:
Emailadresse:	Emailadresse:

- | | |
|--|--|
| <input type="checkbox"/> Einzelmitglied (25 Euro) | <input type="checkbox"/> Einzelmitglied (25 Euro) |
| <input type="checkbox"/> Ehepaar (30 Euro) | <input type="checkbox"/> Ehepaar (30 Euro) |
| <input type="checkbox"/> Student/ über 60/ Rentner (15 Euro) | <input type="checkbox"/> Student/ über 60/ Rentner (15 Euro) |

<p>Hiermit beauftrage ich die Deutsch Schwedische Vereinigung, bis auf Widerruf die jährliche Mitgliedschaftsgebühr vom nebenstehenden Konto abzubuchen.:</p> <p>An die Deutsch - Schwedische Vereinigung e.V.</p> <p>Postfach 31 01 62</p> <p>80102 München</p>	<i>Name des Geldinstituts</i>
	<i>Name des Kontoinhabers</i>
	<i>Bankleitzahl Kontonummer</i>
	<i>Datum / Unterschrift</i>